

Landskap: *Hallmar, i Blekinge* Upptecknat av: *P. G. Pettersson*
 Härad: *Sjöömån, östra, i medeltida* Adress: *Sillhärda holmsjö*
 Socken: *Karlslund Sillhärda m. fl.* Berättat av: *P. G. Pettersson genom samling*
 Uppteckningsår: *1933* Född år *1863* i *Gullabo trobult*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

MINORE TILLFÖRLITLIGT

Uppteckningen rör *sig om folktron på fåglarna.*

Efter som skatan är en fågel som älskar folklivets rörelser och gärna vill se människor ute sin omgivning bygger hon gärna sitt bo i närheten av gårdar och stiegas för att undvika där närgångna hönen som gärna söker efter skatans ängar. För skatan ha sitt bo i fred för människor är det en turlig fågel som alltid rapportera med sitt skrånande skrätt då någon fara är på färde inom gården. med människor, djur, eller byggnader. såsom eldrind tillbud o dy. även om hönen hammar försvärra hängårdarna då skatan ger ett oavbrutet alarm för att hindra där glapshä fågellens besök i hängården till folk anländar.

man ofredar man skatan eller förstör hannes bo
eller ongar tar säkert skatan hämd och dät gör säkert
illa för dän gård- eller huiägare på vars mark skat-
ten befinnas sig, säkert dör något dyrt i hans
badugård eller hästen i stallett eller något svin eller
får, otur i handel och vandel, samt dålig skörd på
sina ägar, man kan bli skabelig och skorvig om
man nivar ned ett skattebo, man kan bli förtrol-
ladd om man tar en enda fjäddar som är inlagd
uti ett skattebo, ty skatan själv är en förtrollad
fågel och har därliges växans egenskap, förfädarnas
ordpråke lyddar, dän som robbas skatans bo, kan
skall mista häst eller bo, och dän som skatans on-
gar vär, kan skall föreliva tålig därför, våra
förfäder höllade alltid skatarna och kastade ut
något allteft till däm och i synnasthet undas lig-
tiden, då skulle man på god tår med sina ligghävar.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2
ANDRE TILLFÖRLITLIGT

byggas skatan högt blir dät vätar, män byggas di
lägt nere under träden, hvarar blir dät trohär, hävuti
hade fäderna ett dachtigt och sähant vord på samma
rens förhållande till västarna, om man skulle sä
och sätta tidigt eller sent på vören, dät skulle dän
klaka skatan avyörn, byggde han på topp yarde
han dät för att undvika myskett dräpp från grenar-
na under sådät ständiga rägnvädrett och odyarna
dag för skatarna, då skatan byggde under hvarar
na såhte han skydd för de hela solstrålarne som
även kunde döda hännes ägar, skatan var en
god spåfågel som förfäderna räddade sig efter med
stor tillförlit, bängade skatan att sitt bo redan vid
jul de tre första dagarna på kätjen, då blev dät sähant
tidiga frostvättar dät berodde på att skatan skulle
ha sina ägar färdiga för än dätta frostvättar kom
och förstörde hännes ägg, män bängade skatan sitt bo

omkring tjyngdelsmän då han icke försträttas
får än i midrammarvickan, dät var ett värdefullt
varkel för fäderna ty då ställde man sig beredd
med illdar brin sina sädäkrar till att mätta dänna
färrn även med långa rep att drag fram och åter
ävar vägfälden så att dän han under gångning,
god råd på ähren min, dät matar baret hårda sinn,
om skatarna slår sig ned på förstugekrar och skrat-
tar hammar dät falska skvallerhänningar som för-
talar och stiftar avänshap mellan grannarna uti
byn eller samhället, ifall om skatarn sättar sig på
stugestaket och skattar bär man yverast läsa dörren
då hammar såhant någon obehaglig gäst som
icke bär på tilltröde ty dän har ont i rennet och
vill tillfoga dän någon skada som bor i huset,
om skatarn skvattar omhörn en arbetande, mätar
han om något obehant obehag som man blir utsatt för, —

Sållan är att skataarna skrattra under nätterna
 män förkommas dätta där ser de spöken i gården,
 tyvar i närheten, eller har eldsvåda öf att sig
 i byn eller gården, om skatan byggas nära infä stugan
 sasam i ett fruchtträd betyder det my hett mark
 och insichter samlar sig i fruchttraden under samma
 ren, då råkar husbraden sina träd med att göra en
 huav fyra av vassa och vedstämle några gånger
 under församman, om skataarna följer öf att dyren
 långt in i betwallen och skrattra betyder det
 något därtill bland kreaturjorden ute på marken,
 samlas skataarna i flackris brin och på stugan och
 skrattra övare på en gång är det ett samant var
 sel om att in om närmaste tiden någon utav försam-
 melens medlemmar skall på en svår sjukdom
 med därtill utgång, samlas flock av skatar och skrattra
 under nattetid har man en förtärande eldsvåda att vänta

varför färdarna då var på sin vacht efter dätta
värdefulla varsel av de blöta skatarna, komma
en skata och sätter sig i närheten av en gift kvinna
dragar man då slutsatser att det är en sådan
kvinna som alldrig skall bli gift, men att hon
gagnar en del trollmanstar med harkarna för att
fånga däruti sina garn och därför avtry det
märkliga märket att komma i beröring med den
kvinnan då skatan skrotar åt henne, guldgren
lyö man skatarna på divärse matvaror från märket
som man stälde på gården för att man skulle få
god tur med såväl fjärfä som alla övriga dyur
frammande är; att skuta skatar är ett förtrollat till-
tag åtmenstone under liggtiden man riskerar att
skottet träffar jägaren i stället för skatar sådant
har hänt; man kan skuta en skata dämlanstdag
är då bra för mycket trollslam och skydd för

Blekinge v. Småland
Lindbohm S. Stora
S. Gudhvarf, Småland, 1863.

3602

P. G. Pettersson

1863. i Rottne

7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

gårdens dyur och undrar alla förhållanden för häs-
tarna i stallen då man hänger skatan över häs-
tarna skyddar skatan hästarna för att bli ridna
av maran, lika så är en sådan skata till skydd
för de övriga dyren i lagaren där trallaren skyr
för skatan och man icke patta maran i hänsgårdens
röddar skatan hänsen för att bli tagra av hönen.
men att skuta en skata på den dagen var icke nå-
gon ringa brant, man måste draga köppen upp och
ned tre gånger genom skarstenspipan med ladd-
ningen uti som bestod av fängskott, villkott, och
hållstott, samt förbuddning av linne med dät må-
natliga på efter en hvila, samt huruudhär
virodt om vullnen, man har för sig att skatan
är av troll besläktad därigenom att han en gång
i tiden varit trallens favoritfägel, och har utav
däm varit deras utstunda förelud vid illyärningar, -

hade man icke hanter att skuta en skuta så blev
 hans bästa för alltid brastskämd och blev oduglig och
 habel för alltid att skuta med. Otusen blev star för
 dän branden under hela året to m hästen dag i stället
 och sinen i stias. Tagar man skatanger i händer
 na och lägger dem tillbaka i redett måste man
 spätta tre gånger i handen annor blir man besla-
 gen med skabb ärar hela kroppen, dödar man an-
 garna blir man sinnessfärrvittad och får matgän-
 gar under hela året, vid olivärstiden är skatarna
 icke synliga på några dagar, var finns de då? ja si de
 fara de med hästar i troll till bräbolla för att panna
 ska för sig en fetar bit utav sina egna fåglar ty
 de bästa i fetaste sohar han ut i län skall häx-
 orna laga till it dän lede i va han inte själv
 behövar skall häxarna ha på hemfärden.
 sedan var förpändarnas tro på skatarna.

 ÖNDRE
TILLFÖRLITLIGT

dän lille gräsparven i ~~300~~ strån,

2

9
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Även denna lilla orshöldige fågel fäste våra fä-
fäddar stor uppmärksamhet vid då dän var allt för
när gängen. Han gräsparven upp på fänstallet och
knackade tre gånger med sitt näbb på rutan då han
hade han ut någon från färmelyen d v s. att någon
skulle dö bort under innevarande år. Plög han in i
fästugan eller bökett då väntade han ett starkt
nackvädar inom kort, sökte han skydd under
takisen under sommaren då varslade han om starkt
ackvädar som sökt var i antagande, sökte han
i ladugårdar bogen vedboden eller annorstädes
i uthus och bodar, då föreläddade han om stark
storm som skulle komma inom närmaste tiden.
Säg man sparven söka efter rägnor eller daggdrop-
par på löven under sommaren då väntade han
en sträng och långvarig torka, satte han sig på fänstarmanten
och hviltade, då började han vackert vädar med sol och varme,

dän s. h. snöbratan (drasellen) i falkträn,

10

10
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Detta var en trovärdig spåman för våra förfä-
dar som man i första hand satte tro till under
vinter tiden, denna fågel ledde skogsarbetet under
våra förfäders tid, då man såg honom komma
fram, var man glad över att få se honom på
gårdsplanen på senhärter, ty han bekräftade en
allvarlig vinter med snö som var i antagande
flög dän in i lador och stul då var man fört
på det blara med att nu kunde skogsarbetet
taga sin början med att svärna målvad till
milarna och på dän samlad med släpar uti de
oländiga markarna, ty dessa fåglar kunde man
med största förtröende lita på då de kom fram
på bandens gårdplan, och på det viktigaste av
allt var att de varslade om god jakt, ty då
vintren var sträng, sökte haren och räv upp gårdar för
att finna något ätbart, det var ett lämpligt tillfälle för banden.

dän lille fäntige fågellen sk. äschen.

3602

11

11
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

MINRE TILFÖRLITLIGT

våra föräldrar har mycket talat om denne lille
grå fågel som torde vara dän allra minsta blän
våra fågelsorter, när för samma gång dän allra
färligaste för människor efter våra föräldrars tro
på de besingade varelserna, ty man hade för sig
att denna lille fågel som man ofta kallade tam
men var de flygande varelsers kinnong och att
han hade makt över att som flyggar och far uti
loften, då denna lille fågel lät se sig framme på
träden var man uti största ingång över vad
som hända skulle med människor och dyor under
isett, man talade mycket om hur man skulle
bete sig mot denna äschen med böner och åkallan
för att han skulle mildra de olyckshändelser som
han bebådade och bär med sig i sitt smäte, såkte
han krypa in under någon tabas ed, då var
man på det bliva med att en förhåryande eldsvåda—

var vanvillig vid något tillfälle undar icke,
säg man äthen söka sig in under syfvarna på
stugan då hade man att vänta en sakar död utan
någon i famelyen och man blev i stor ångarst
änar villhen av däm som skulle drabbas utan
dödsbudet, säg man hosom taga sig in i ladugår
eller stallar på samma sätt. Ävar eller undar ha
de dät samma olyckstillbud som här ävan är
beskrivet, med lagårdbrand, och kreatursdöd,
skulle man olyckligtvis få en enda fjäddar uti
en dyra efter löken ovetligt och en döende mä-
niska låg på dän samma hande dän inte dän
och släppa andan för än man fick ändra på
bänden och taga bort dän eller de dyra som för
orsakade de stora plågor dätta istället dän
döende, varäftar däden genast pålyde och dän
döende endast somnade in utan smärtor,

MINORE
TILLFÖRLITLIGT

Taltrastens översvassande stur för unga flickor 13

3602

13
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

då denna fågel som våra förfäder kallade kleran
lät höra sina genomträngande vackra melodier
under mars vännad tidigt på morgnarna och senare
på kvällarna, då hade man utricht på en tidig vår
mård, varmt väder och god sommarloft, som
och så hade till sämre uppgift om att locka ut de un-
ga damarna på alina nöjen, och detta var den
färligaste tiden under hela året för kvinnorna
och i alla händelser under den tidiga löppräng-
ningen, då var kvinnorna mäkt lättnadliga och
mottagliga uti detta söfte, villhett taltrastes med
sin tidliga och flitiga sång hade bebadat de
unga damarna, våra gamlingar kallat stift här
på ännu i våra tider, och berättat, när klerans
kvittar vären lång, bli flickans föröyd med mycken
sång, män hösten sorglig komma snart, med ledsamhet
och nederfall, det är ännu de gamlas ordpråk.

hvarpen med sina föräldrar övar kreaturen 3602 ¹⁴

Ja vi har inte hört talas om denna hemliga fågel, vara föräldrar som levde under 16- & 1700-tallet
hållade denna fågel för satans illdädd och hans
egen arnamma. För ty denna fågel har med sig
all otur och död bland kreatursbesättningen då
den visade på lagårdstaben eller svinstån, då var
man förvissad om att något av dyren skulle få
en snar död och man skulle på dra bort dät ut
stegen grävde man ned sådana självdöda dyr så
hvar snart kroppen ätar och snart tog han bort
ännu fler av dem. Ända till han fick sin velya
uppförd så att man hade dät döda dyren på en
bänke i öppen dag så att de fula fåglarna fick sig
ett ordäntligt mål, dät är något enastående med
dessa fåglar de är blåa och har häster att ställa
syndammor på dyren till di för något av dem
att fästa på, var våra föräldras tro och sannspråk.

Skriv endast på denna sida!

14
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ANDRE TILLEG
1000. 1863
FÖR FÖRSLIGT

Blåbäck & Småland
Östra Jukstads o. S. Skov
Sällskaps br. Kertelund
1900 an 1932

hoppet var och så en god spåman it våra förfäder
då svårt roshvädar var i antagande med myckelt
nederbörd som kunde kamma myckelt hastigt, sådant
sag föderna icke hade med i sin beräkning, och sär-
skilt under sommartiden, då korporna samlade sig
i större flockar och höllt ett skrånande väsende
till en stor massa var samlade, sedan drogo de till
skogen för att skydda sig för det övansående våra
vädret, detta förhållande under alla förhållan då ett
vältigt ishvädar var i antagande som såhärli-
gen var att vänta under natten eller och så följande
dag, detta var ett vackert varsel för banden som
noga tog det i akt, i synnerhet om det inträffade
under skärdetiden, då fick man höra för att bär-
ga vad som bärgas kunde för än det häftiga vädret
kom öfver dem, vid sådana tillfällen högschade
man då fullt hoppet, och kallade honom då blake spåmannen,

man bär inte skuta bräda eller knopp. dät
är ganska farligt emedan de är goda utar till
far själv och blivit skänkta åt oden ty i så
fall är dät odins fåglar och har fördänsnold
reda på när odin vasar i loftén vid rlofs
måtta ser man i de dessa fåglar på några
dagar. då har odin samlat däm till sig un-
der nio dygn för att utstrera de bästa som
shall tillredas för odin till en nåhar stek
åt honom på ölsmåttodagen. de övriga får
äter fara ut i världen sedan han maktat däm
med att plaska väck några fyädoar i nashen
som odin ställer ut vid storm och övarraskan
de askvädlar, härigenom veta varpar och brä-
mor när sådant vädor inträffar och lyssar sig
in i de tyäsha skagarna och såhar skydda för
odens häftige väd övra människorna på jorden. —

höken och gladan äro skadefäglar, 14

3602

dessa fåglar fröhtar man för i våra tider
mer än våra förfäder gjorde under sin tid.
dessa fåglars art är till att jaga efter häns in-
om gårdarna, mån det viste förfäderna
bott för, man gjorde sig en häxa på dämmda-
gen där vred man sammar av gammalt undan-
gämnt sänghalv från julen och utstyre där
med gamla förlitna hvinnahäddar med
färeställande bässa i handen, där ställes upp på
en förhöjning inom gårdplanen, där man hade
en sådan utstörd häxa av yulhalv jord på be-
stämd dag fram allraig höm eller glada inom
rånkhäll, att skuta dessa fåglar under värkhalv
än ett förefall fäderna vara livsfarligt by skottet
gick då i bakhäll och träffade skotten, peka ey mot
hök och glada till att skuta, de för själv av bässan läden
nyuta, under denna tid må du med gäkten såhårt sluta,

17

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

TILLFÖRLITLIGT

eggulan är en ful spåfågel dät är hänt, 18

18
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

våra färfäder hade stora och betydande var-
sel av denna fågel då hon var närgången
och lät höra sitt hemiska blä vitt. villkott man-
ga i våra tider fästas stor uppmärksamhet
vid. Sätter hon sig inom gårdsplanen och låter
höra sitt hemiska läte då väntar hon liksom i frin
gården inom närmaste tiden eller inom året.
Män sätter hon sig på stugetakett då blir
dät inom en kort tid att någon dör. och när
hon mot vägen av stughustarna med ringspits-
sarna samtidigt hon skriker då blir dät en död-
lig utgång genom hastig olycksbårdelse inom
förmelyen. låter hon höra dät korta yndett
split split då varslar eggulan om en ny ar-
vinge som hammar till förmelyen inom året.
sätter hon sig på skorstenpipan varslar hon
om missfall från vägen av kvinnorna i gården.

nuen är en hemsk fågel att höra,

17

19

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3602
av denna fågel tog vara förpändar hemskhet var
sel efter då den uppträdde under de mörka nätterna
med sitt hemskt långdragna och höga skrik
in om samhällena, denna fågel varslar om stor
mångfald in om hela församlingen under året
i samband med en färskväxande vinter
med mycket snö och stormiga vindar, så att
dät skulle bli svårigheter att transportera sina
böcker till kyrkogården för sådana hinder var
för förpändarna gjorde sig beredda men en särskild
likdröj av breda megar som icke pågick
med i snön utan flöt upp på snön och kunde
passera fram av mängden då dät icke lät
sig göra med ökar, sådant hände ofta under
våra förpändars tid att snön var två till tre
alnar hög under vintern. Därför visle man på
färhand genom denna sånna spåfågeln.

3602

Lammen är en vildare som håller sig i syn, 20

dessa fåglar besöker sällsamt landbaskar eller gårdar,
 då dessa besöker sådana platser, med sitt vipslande
 gud frambrar där ett värdefullt varsel för våra
 förfäder, där skulle inte en drömhingstyp ha sått
 någon fisk sig en lastbit, det var en välgörande
 varning av lammen då han vipslande besökte en
 gård eller by, då vågade man sig inte på egen hand
 begiva sig ut på väg till att fiska eller bada, man
 hade gjort sina ärfarenheter genom dylika händelser
 då man inte tagett lammens varnande varsel
 i acht, ty våra förfäder var inneslagna uti
 sådana fenomenala tankar och ha med förban-
 den tro, då man tog varsel av allt uti alibia skeden,
 lammen var en mycket värderadt fågel och fick
 inte skutas på den tiden ty han var hållen för en
 vildare av människans liv för de varsel han
 lät där förstå genom sina besök i gårdarna.

Skriv endast på denna sida!

20

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

MINRE TILLFÖRLITLIGT

O. Melstedt
S. Nore

Silvén och m. f.

1933

Uppf. P. d.

Pottsson

Stolm. jö

Ben. A. e.

1863

Groth

Nygott om jöken och dän forna fulkstran 3602!

21
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

På sommaren bärga nalkas och man hamnar några
lagar in i may bärgar människaerna lygna efter
jökens jämnande rop om sommarens intvade
man var uppe ganska tidigt på morgnarna sålät
vid bl. tr. på morgnarna för att av dänna fågel
få veta sin framtids väl eller ve, d. v. s. dät för-
sta man hade att inbryta av de första ropen
man hörde från havorn på vänen blev frågan
om villkett väderström man hörde havorn för-
sta gången. dät hade bli både glädje och sorg
härvidas östergö och är tröstegö. d. v. s. att man skulle
finna tröst i alla sina sorger och bekämpar un-
der hela året och inga svårigheter skulle bli större
än att dät skulle finnas goda människor som från-
de mildra de sorger som hopade sig omkring ha-
vorn och man skulle snart åter få frid och fröj-
delse uti sitt av sorger uppripena och sorgade sinne

MINNRE
TILLFÖRLITLIGT

Östergöthen var icke dän äftarlängta de banden
 ifall dän honom så tidigt att han fram att galoppä
 bar hvist då varslade han om toor sammare förel
 midssamar som var dän lämpligaste och bästa ti-
 den för skörden till att utvächla sig till kraftiga
 strän och stammar, när göthen i ötro sig först tatar
 höra, får man icke tidigt uti yarden höra ty herodes
 dattar han fram då fram, så yarden står uti vörn
 och damm, här menas förfäddarna veruevindarna
 under försommaren, som alltid efterföljes med
 sträng tanke, man hade tro på att dät var he-
 rodes dattar som far fram dansande övar ihar-
 fätten då man såg veruevinden fara fram över
 iherfätten och siva upp dän tarra yarden upp
 mot loftet, villnell ofta inträffas under för-
 sammaren då toorvädar är rådande, dät bekäande
 Östergöthen då man hörde honom först på bar hvist

Wästargår är bäste gäst, alla önskhade dock att få
höra gästen från västan första gången då han gäst
sitt tillträde på sommaren, då man hörde honom
i detta vådasticks var man fullt värd och be-
liten, då gick man all tur och lycka till mötes
under året, men värdigt mentligt kunde det finnas
även häruti, ifall han galde på kar hwist, och vad
detta skulle betyda det hade redan förfäderna
räknat ut långt i för tid, nämligen förutnättar-
na som skulle komma vid middags tiden och
nu var det så snart för sig nu hade gästen varslat
om det och så, så att det skulle man möta med
stor omsorg på förfädernas gamla goda sätt,
huvudsaken var att man fick höra honom i
från västan första gången på året, det med-
förde all den medgång man önskhade sig under
den närmaste förut tiden för både unga och gamla, —

Södergård är sargens gård för unga och gamla på
 olika sätt, hela den varmaste framtiden skulle
 bli belagd med sorgar och bekämpningar för där ^{MINNET} ~~här~~
 hann som väntade till ett på hära de första vapen
 av yörnen från söder, dät var för där påsen en
 oförlig stund vid detta tillfälle, man hade
 så stark tro på yörnen under förfärdarnas tid
 så att man vent av avskedade honom, och många
 vare de som födde de andra bittraste tårar för
 yörnen spädsmar, såhär var dät att alla de
 tänkbara motgångar skulle göra sig hänbara
 under året, och att ung eller gammal som för för-
 sta gången på vägen fick hära yörnen från detta
 världstrick, män något gott bekläddade han
 ifall han got på bar hvist, dät skulle hålla sig
 mycket spottig vind med disvänder som skulle hålla
 gården förhug under första sommarvartulett.

den sonliga narranjen,

3602

25

25
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gällan är det att man får höra jöken gala
i vordlig riktning vare sig först eller sist.
man skulle det inträffa att någon fick höra
nam från detta håll. första gången på samman-
ven. då bestämde man en säker död för den mä-
niskan före ärets utgång. efter vordlig jök med
för sarg och död. det var icke endast detta
varsel som gjorde sig gällan endast för den
allier de påstannar som hade honom första
gången på vären som fick varsel av honom.
det var även för allmänheten att beakta. ty
hörde jöken mycket från vorden var det be-
klagligt och hade mycket våra varsel med sig
då skulle hela sammansättningen bli nästan rin-
tarlik och gräddas nästan helt ramponeras
och förgå bort. och mycken dödlighet skulle inträffa
blan de äldre människorna i vorden med all sorts matgångar

Våra förfäder sade alltid, narvar yähe betyder
nåd, häld och trösta med stor död, farlig vintar
får oss alla, när yähe's rop från norden skallas,
varföre man var fört på dät blara med att en
härd och svår vintar skulle ättarfölja samma-
nets svårigheter, då yähe kallt sig myshett i
norden under sin vistelsetid för sommaren, dät
han nu vara tänkbart att våra förfäder hade
starkt späl för sin tro särskilt på denna fögen
efter som han är mera blakt och praktiskt än
andra av våra bevingade sammangästar.

Dät var icke alenast denna varsel som våra för-
fäder tog myshett noga i acht, man även frå-
gade yähe om vad som hända skulle under mä-
nniskans levnad, av olika slags med eller mot-
gångar, man utvände de vissa ropen under vissa frågor
änliga frågor besvarade han med vissa rop utan bestämmelse
från dän frågades

gömens blakhet, och där farna folktron, 360227

27
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

för våra förfäder var gömen en allmänt trodd
spåman som hade övernaturlig förmåga att tolka
människornas livsfråningar enligt sägnar om den
farna folktron på gömen, man kunde få veta av
hvarom hur många år man hade att leva, hur län-
ge man skulle gå ogift, hur många barn man
skulle ha i sitt äktenskap, om man skulle föda
barn utom äktenskap osv. man frågade gömen om
sin tid eller år i acht och mening hur länge man skulle
gå ogift, eller hur länge man skulle få leva i världen
gömen mig spå. och säg mig då, hur länge skall jag ogift
gå, så många rop som gömen lät höra efter i sträck
avgivna, så många år skulle man gå ogift gå,
svarade inte gömen om tre minuter så skulle
man gå då ogift, liksom frågade man hur många
år man skulle få leva till, o gömen du snälla spåman mår
så visligt säga mig och, hur lång är jag leva för.

här hade man att räkna med svaren i tre perioder
d v s. att yähen stannade upp i mellan, och fortsatte
strakt, så många rop som han avläst under dessa
tre omgångar så många år skulle man få leva
fortsatte han icke med de tre omförfen utan flög
bort då hade man endast att räkna med de av-
gifna ropen, frågade man honom om hur många
barn man skulle få inom äktenskapet, räknade
man hans docketrop slutade han med ett halvt
eller uttötte flera sådana, då blev det lika män-
ga missfall inom äktenskapet, svarade han icke
att då blev äktenskapet barnlöst, de ogifta
huvinnor hade en viss tur på yähen under flydda
tidar för att få höra sin tur eller stur med barn-
beständett under sin ungdomstid, det var för
de unga flickorna att passa sig för att icke få
höra de första yäheropen på fastans mage på värsidan

där var det bestämt att oturen skulle komma
till hennes del, att han skulle bli i gräset under sam-
martiden, därför var de unga brudarna högst för-
sigtiga när de ta en brödleit med i den bädd
på kvällen där han hade sin sävplats, så fort han
vannade på morgon så bet han i sin brödleit
för än han hörde gökens kuck, nu är jag fri för
allt det kval, som jag har varit i, utropade flickan
då han fick höra göken efteråt,
Ett träd där man får höra göken första gången på
våren, kallade man sällighetens träd, där som står
under ett sådant träd och yamen väl övar honom
har frammett uti den allra lyckligaste belägenhet som
någon människa kan önska sig, man får vad man
vill önska sig under sin framtid, samt blir man
innesluten uti stor vetenskapfärmiga så att man
kan förut säga tillkommande händelser.

minnar man att omfamna trädets och på medan
 göken håller på att gala. då är man fullt utpräglad
 för barnsängshvinnor för att hindra deras smär-
 tor, och med lätthet taga fram barnet utan att
 vägra smärtor för barnfädersman.
 Hvar göken honnet gala övar en fastande hvinn
 och sturen faller på hennes lät att hon blir ha-
 vande under sommaren och hon observera det
 inom tre veckor att hon blivit havande, så
 går hon till ett sådant gökträd och bitar uti
 det tre gånger, så hett att man träffar själva
 trädets toppen med tändarna, och ropar, snälla
 gök, gör ett försök, att mig från barnsängshvinnor,
 det nybildade fastnet i modslivet förtrivade
 och samtidigt sånade gökträdets som under
 sommaren förtorade, och växte alldrig lön
 på det mer, och göken flötade från där gården följande år.

jöhnen upphör att gata då han får se förtä hästac-
hen, och dät beror på en hemlig föderlyste. Lydar säg-
nen efter våra förfäder, han har en gång i tiden
varit en kaval som i ländam tog livett av sin
hustru, och dälde hannes lik under en härub, som
mannen hade lacht upp på sin gård. Så fram
guden aden och föderbräddde honom sin fördälda
övertäddde och gav honom sitt straff och dät
lydde på att han skulle bli en ostadig flätfägel
som alldrig skulle finna någon ro här i vär-
den utan fara från land och till land, från gren
och till gren, han utnämdes till jöhr som skulle
gata endast en halv sommar i sträck under
sin livetid, dän övrig tiden av sin levnadd
skulle han få tillbringa som sparrhär, många
har berättat att jöhnen fick sköta sin tjänst under
trö är på grund av att han skulle lägga ett ägg dät

tredje året villhet har laggar uti sådesårans
 bo, och dät får han ligga uti värde med sin egen
 ägg, mån när yohangen blir fallfyädrad och
 star ätar han upp årlan ongar, och därför nickar
 alltid årlan då han sätter sig, dät yår han i sang
 övar att yohangen har tagett hävnes ongar såsom
 sin första fingert, tredje året gal kan icke då är
 han i färd med att om danas till sporrhår, som
 får sin slutacht då han får se dån första löstaken
 då är hans strappa fallbaradatt, och då söhrar han
 endast efter trona och visna träd där han upphäl-
 lar sig för god sight efter sporrvar och årlar,
 något bo byggas han alldrig dät är hanam icke
 tilldelat såsom andra fåglar hans tanga är nu bo-
 den och han utitatar endast ett väsende yud, sin
 pine, sanno, dät är en onskans ångar övar figan som
 i yohträdett, och därmed blev hvett sitt postar.

att hvarra göken är rishfält,

3602

33

33
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

dän som härmade göken, fick under tiden sina åter-
räkningar. ty göken och led av att man härmade
hon om. i första hand blev han bes och hande icke gata
ordäntligt. och i andra blodde tungan på honom då
han skulle gata, efter förfäddarnas sägnar är det
bevisat med de röda fläckar man kan på se
på en del björkläver under försammanen, dän
som med vett och vilja göken härmar. för vett
skall på sina armar. samt med smeknad hals och
man, samt kan för alltid bli stam.
göken skadar hande icke läras för än han hade
fått dricka av det rågnvatten som oden dand-
rade loss från skyn och endast de droppar som
stannade på björkläven. dän som hade härmat
göken blev icke återställd för an han hade ätt upp
en skuten gök. och det vågade ingen göra ty det var
färdnippat med dödlig utgång för sköten.

Då två yöhar kom nära in på huren i en gård
och böygad tävla under dät de galde och ville
var i sin tur vara dän värtte gal och skrattade,
på trädett hoppande från hvitt och till hvitt
i ett ravelutett galande och skrattande, då var-
lade dessa yöhar om bröllop i gården inom
innevarande år. Kom en tredje yö till och slog
sig ned i samma träd och böygade tävla
med de två första, då blev dät slagmål i
mella di tre yöarna, och fällden blev att dän
sist komne blev övermannad av de två första
och dän sista yöhen drog sig åt smogen förföljd
av de två första, dät varslade om ett olyckligt äk-
tenskap, yenam att hvinna kom till att äkka
en man utan äktenskapet, och att dessa två män
skulle förfölja varandra, för pustruns otrohet
skold, och att han mestatt hämleken för sin egen man,

Den osköldiga och skyddande svalan, 3602 34

35
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

som alla veta så är ju också svalan en fläthägel
om den ändå ligger på sydbädden under de bralla
mönaderna under året, efter våra förfäders
tro och berättelser, denna lilla fågel var den mest
välsämnad till fädernas gårdar och stugor, ja
så dät var så att man älskade deras återkomst
för att taga sina gamla orden i bruk under samma
ren som man så omsorgsfullt värdade under den
gamla tabären under vintern med att skydda den
kalm och ris för västa sommar, dessa fåglar var myc-
ket avhållna under fädernas tid på grund av att
under den tabären på den stuga där svalan hade
sitt bo där gick icke odens farliga vingar ned, dvs. ???
(efter vänt språk, slog icke istället ned i dät husett)
dessa små fåglar skyddade stugan för dät farliga
fenome-nett, ju fler svalar man hade till att bo
under tabären, desto bättre tur hade man på gården.

under sommaren flög svalarna och mävade om-
kring mänisharna för insuga andedräkten efter
mänishorna, för att insuga mänishornas förstånd
för att vara däm till tyänst och förseppa de omskiptande
vädarskapfärhällanden, allti när svalan höllt
sig åter yaden och insög mänishorandan, då var
lade han om mynben nedarbörd, då rättade man
sig däråftar med sina arbeten, svängde han sig
högt upp i loften då bekväde han ett strölande
våhert vädar, ju högre man såg känne fara där
to längre varade dät vachra vädrett, män bröf
däm in i sina veden då hade man att vänta att
oden skulle braka bort och rusa fram åvar viddar-
na förstöra och öde lägga, män dät fruchtade man
icke för så länge man hade svalarna till att be-
vada sina tabåsar, då hästen fram flög de åter beatt för
att intaga sitt vintarbägar på havsbåtten, dät var förskadernas
two!

Landskap: Blekinge
 Härad: Mäddelåta
 Socken: Lillhanda m-f
 Uppteckningsår: 1933

Upptecknat av: P. G. Pettersson
 Adress: Lillhanda Holmsjö
 Berättat av: P. G. Pettersson
 Född år 1863 i Gullabo Traskult

ANDRE TILLFÖRLITLIGT

Uppteckningen rör en samling öfver farna falstern, om häns.
 Det vi här berättar om, är våra förfäders tro om
 hänsens alstrande och fortplantning under 1600-talet.
 Dessa gamla förfäder hade en särskilt tro och tillförlit-
 lig bestämmeelse öfver att man skulle gjuta ägg till
 ruuning, från sina grannar, man brände och hufte
 ägg i andras ladugårdar i hänsredelt, det gjorde som-
 ma värman blott endast det skeddde till ländan
 på tyuvradens väg, äftar sidana stulna eller
 förkytta ägg skulle man få de bästa varphöns
 to m. sidana som i h. häns eller gladan hade någon
 macht öfver d. v. s. haken eller gladan kunde i h.
 ta d. m. ty. Dessa häns blev d. m. för brattiga och för tanga.

och under alla förhållanden skulle dessa älvor ägg som
 var bestämt till varje ruvning, både värpass och spä-
 las under upptäddning, anners uppfölde där icke sitt
 ändamål. Efter sådana stulna eller förbytta ägg
 fick man de bästa värphäns, som och så fick den
 största motståndskraft mot både glada och andas
 raddyer, ja ingen kunde ha någon makt övar
 där, hade man så några ägg uti en skatteale och
 lät skattarna ligga ut där, då kunde man ha
 dessa häns till värddare övar sina undanvända
 ägodelar i pängar, silvver och guld, men här till
 kunde man använda endast svarta hons eller
 toppar, och för att få sådana efter sitt önske-
 mål så målade man äggen med en mörk färg,
 ty ville man ha hänsen i olika skiftande fär-
 gar så målade man äggen efter den färg man
 önsade på hänsen, och dessa häns gick fri från all fara. —

INVESTERETS
 HÄR
 ANDRE TILLFÖRLITLIGT

de häns som skattarna hade legatt ut blev så arga
att de tjänstgjorde i stället för gårdshund under
dagen, och ingen främnande hande närma sig
gården om man icke ville riskera att på sina ögon
konsterna, man hade även dessa häns till väktare
övar sina fördolda skattar efter döden, man be-
gravde en sådan svart häns levande övar de för-
dolda skattarna, som blev kvar där och förvand-
lades till en flyggande drake som alltid hållt vörd
övar dät anföretrodda godprett, om någon kom
till att upptäcka dät och härmed ville försöka sig
på att taga dät, var denna flyggande draken, med
ett fördis till att anfälla så att man måste ta-
ga till flychten för att skydda sig för den far-
lige vördaren, föröchte man åter på trollhästens
väg att lägga beslag på skatten, då var den bar-
ta och skad icke att finna, den förtrollade hänan -

MINDRE TILLFÖRLITLIGT

hade flöttat mäd dän fördälda skatten. fick man
några ägg från hänseden på dömmeldad eller skär-
löst dagen, dessa ägg till punning var de alla förvä-
sta och blev sådana häns och toppar utav som skulle
med till behålla följande år. där man skulle
trachtera hin själv med för att man skulle få
brastur med de övriga fyädrarna hemma på går-
den man skulle endast ha tre fyädrar med sig
hem efter varje häns dän man skulle hänga upp
ävar redett. så kunde icke någon gå dit och själva
några ägg på dän gården, för att de blev stående
vid redett till husmodern själv mam och avläste
äggtyven, hade man en vävar som låg för döden
vade man sig ärende för att se om dän och häns
om förlikning medan dän levde, hade man tre av
dessa fyädrar med sig för att smalla in uti dän
synes bäddol, för att pina honom på sin dödbädd.

tyr dän sybhe hande icke dā så länge dāssa tre fyädr
ranna lig i hans bädd utan att någon hade iacht
tagett dām, män plägarna ömde sig för varje dag
män dāden fram icke och gjorde slut på livet för
än på sista dagen på tredje vickan, vidare hande
man smola in tre sådana fyädrar i grannes hänsgård
så lade icke grannes häns några ägg där, män lade
sina ägg i dāns hänsgård som hade smolatt dit blå-
hollafyädrarna, så framt gården lig inom normalt
räckhåll, man hade dāssa blåhollafyädrar till
många andra trollhanstar som har blivit bort-
glömda av dām gamla som ännu levas kvar,
behått man sådana häns och toppar efter dāssa ägg
som man fick på dāssa två ommälda dagar och
icke för till blåmalla med dām, så hande man
på dām till gengångare efter människor som avled
dā man samtidigt avlivade en sådan topp eller häns

efter dessa ägg, hade då döde några fördolda skat-
 tar efter sig vaktade man på toppen yengångare
 under nioande natten efter då döde var ett yarlöst
 så visad toppen vad de fördolda skattarna fanns,
 var man då på sin vakt att iakttaga då betydligt
 yengångaren som uppröpte skatten hade man utan
 hendar lägga beslag på då för än toppen lade sig
 ävar skatten, det måste ske yengångaren efter upptäckten
 annars lade han sig ävar dyrgriparna, och äftar
 nio timmar hade toppen påseglatt skatten och
 toppen var nu inte längre någon yengångare utan
 en fullständig drome som som låg och nerverade på
 skatten, män att taga då det till sig icke göra
 utan till att skuta bort honom med en bässa vil-
 ken man skutet en trollkare med skärtslaggen
 och då skulle innehålla fängsnut, vädastäl
 vittlän, samt tre blåkallafjädrar efter hans hästeh, -

 TILLFÖRLITLIGT
 1902, 1903
 1904, 1905
 1906, 1907
 1908, 1909
 1910, 1911
 1912, 1913
 1914, 1915
 1916, 1917
 1918, 1919
 1920, 1921
 1922, 1923
 1924, 1925
 1926, 1927
 1928, 1929
 1930, 1931
 1932, 1933
 1934, 1935
 1936, 1937
 1938, 1939
 1940, 1941
 1942, 1943
 1944, 1945
 1946, 1947
 1948, 1949
 1950, 1951
 1952, 1953
 1954, 1955
 1956, 1957
 1958, 1959
 1960, 1961
 1962, 1963
 1964, 1965
 1966, 1967
 1968, 1969
 1970, 1971
 1972, 1973
 1974, 1975
 1976, 1977
 1978, 1979
 1980, 1981
 1982, 1983
 1984, 1985
 1986, 1987
 1988, 1989
 1990, 1991
 1992, 1993
 1994, 1995
 1996, 1997
 1998, 1999
 2000, 2001
 2002, 2003
 2004, 2005
 2006, 2007
 2008, 2009
 2010, 2011
 2012, 2013
 2014, 2015
 2016, 2017
 2018, 2019
 2020, 2021
 2022, 2023
 2024, 2025

man kunde taga veda på sådana skattor före
solens uppgång på nyårsdagen med ett slagruta
utan häggsträ dock under all tystnad, då man
kom öfver platsen där skatten låg förvarad
vid slagrutan ned sig i ett enda tag, då gick
man ifrån platsen utan till att säga något
allt, för att itarmamma efter ett följande
natt med de därtill avsedda värbtyg som man
alltid hade uti heredsmän endast för sådant an-
daml. de skulle vara bestyckna med toppabelod
och hvithusilvar, man måste ha arbetet med att
undersöka före solens uppgång i annat fall var skat-
ten förvarad, arbetet måste göras under all
tystnad, och ingen fick tala till någon andre, man
gick sina förvaringar utan många skenader
som kom till platsen under dät sömande på-
gick, och många frågor gavs de sömande utan de.

tillstädes besmmande olika varelsarna, när man
gav icke svar, icke fick man se upp på de olika
andeväsen som passerade platsen, man väste i ett
hå ögonen fästade på det man hade för band un-
der stadig tygnadd och iakttagelse, på detta sätt
blev man härre övar än fördolda skatten och då
man nådde där försvant den ruvande toppen
som hållt värd om den fördolda skatten och man
hade taga den i besittning, många berättar här
om något olika, man allt har samma innehåll
och slutpunkt, efter vad sägnarna berättar från
led till led, så var det förfädarnas sed på 16-ä
1700-talen att gämma sina skattar i garden och
även under bäry och i spåstränder, var på man
ordnade med värdare och dräkar i olika typer
medan man levde, som skulle taga sin tillträdesvärd i
anspråk, så fort en sådan påsten dött och släpt andan,

MINDET
TILLFÖRLITLIGT

då en gammal girig och sparsam gammal som under
 tiden hade grävt ned och jämt sina skattar, händel-
 sig nära sitt slut här i världen, befordde hon sina
 efterlevande i farmelyen att vid samma timma
 som hon själv dog skulle man avliva en av hennes
 utnämnd tvätt häna, i tro på att hänans ande med
 sin egen ande skulle förenas och sedan bli en vä-
 dande häna eller drake övar sin fördolda skatt så
 att ingen skulle kunna taga den i besittning. Sät
 är att märka att man måtte taga den utpekade hö-
 nan och icke en annan, då brann de efterlevande uti
 stora olägenheter på ett eller annat förligt tillstånd,
 tog man ändå fel och dät fanns en enda vilk pyädas på
 den avlivede hänan då blev där ingen förenig
 och den avlidna fick hålla ingen nå för än man
 hade fönnett och plundrat hännas fördolda skatt
 framman, men den avlidna gammal hade man jämt sig varje natt,
 under ett år.

 MINNRE
TILLFÖRLITLIGT

man kan nog undra på varför våra förfäder under
16- och 1700-talet var så nitiska till att gräva sina dyrbara
skatter, som även fänsam långt in på 1800-talet, ^{nu} ~~nu~~
svarett ligger nära till hands efter våra förfäders
berättelser, man hyste en viss och stadig tro på att
man skulle ha nåttan av däm på dommedag då
man skulle fram för sin skapare och härre för att
få sin dam, var man då fattig och icke hade några
ägodelar till att byta för sig med så blev man ut-
visad och fick alltså inte vara med bland de gamla
patriarker och läryngar uti de stora gyllene salarna
bland säng och härför lång, man måste ha något
att ta till och lägga uti offerbristan om man skulle
bliva godhändig och få del uti den stora härligheten
och denna tro bland våra förfäder gjorde att man
försökte gräva så mycket gods och guld som möjligt
ja mer man hade sparadt i livet, desto snarare skulle man bli
efter döden,

Dän saryliga poppfågellens spådan,

3602 48

48
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Under våra förfäders tid var denna fågel i
regel dän mäst fruchtade av alla andra fåglar
med sina ljud. När då dän uppträdde följde da-
garna i may eller samtidigt med yökten, var-
för man även kallade honom poppyöken, då
denna fågel poppade fyra rop i sändar för var-
je mellanpaus. Då han höll på stup i ett tidigt
på morgnarna och sent på kvällarna, dät är
att märka att dät är icke alla är dän. Låtar
höra sig med sitt poppande, hans vanlig. Låt
är endast två popp i gången med långa
mellanpauser, då han var icke någon nöd
att vänta, men ökar han dät till tre sambän-
ande rop då väntar han en myckell tär efter
sommars med påfödd att all gröda bidar en
mendre skada dät är, men åttarföljes icke
av några hårda är så att hangarsnöd går sig hänskar, -

män repeterade han fyra gånger it gängen med hästa
mellanrum. då grät våra brödföda äro där haugens
nöd som skölle drabba människor och deyr inom
de närmast följande två å tre åren. våra brödfö-
dar som ännu levas och minnes de hårda åren
1864. och 1868. berättar om pappfägelens ständiga
fyrfalliga rop under hela sommaren 1866, och vad
som följden blev under de två följande åren, då
människorna fick livnära sig med kastleknapp
och skiebart man malde tillhammans mäd någ-
ra haan såd av skilda slag även vittrot plach-
des, torkades och maldes till brödföda; även gräbö-
nar och skräpprot behandlades på samma sätt och
blandades i brödmjöllet. illan och bahnötter var
en stor lätthet för de fattiga om manns fick
tillåtelse att placha där för att mala och bereda
sig ett bahn bröd tillhammans med någott rypst mjöl.

ANDRE TILFÖRLITLIGT

närklar, mädor, och iherstäl användes till söppor i
varje hem av både arbetare och bönder, dän som
hade tillgång därtill började att spara in på sina
sådeslagar redan så fort man fick höra dänna
sorgliga fågels bebidande, ty nu viste färfäddarna
vad som stod för dären, svältnöd utav värsta
slag, man viste att nöden skulle fortsätta mer än
ett år på sträck efter som dänna sorgliga spöman
höll på under hela sommaren före dän våra nö-
den kom, uppträdde han med väsende visplingar
mellan ropen han hotade och smittsamma sjuk-
dommar i värde med, dänna fågel var dän mäst
achtgivande för våra färfäddar di dän lät höra
sina bebidande sorgliga tonar, då hängde sorg och
ängslan övar alla för dän hammande tid man
hade att gå till mötes, ja to m. den allra rikaste,
med sina goda lagar för sina vändor,

TILLFÖRLITLIGT

Landskap: Blekinge
 Härad: Medelåta
 Socken: Lillhärda m. fr.
 Uppteckningsår: 1933

Upptecknat av: A. G. Rittersman
 Adress: Lillhärda Halmsjö
 Berättat av: A. G. Rittersman
 Född år 1863 i gullabo trachult

MINDRE TILLFÖRLITLIGT

Uppteckningen rör sig om vårens egenskaper i fälthöden
 alla lärde sig väl känna denna fågel som i vanliga
 fall brukar hålla sig vid havsstränderna och sällan
 besöka de skogsbevuxna trakter vill man ab-
 sömne påstår det ringaste upprende vid i våra ti-
 der. men under våra färdars tid var det nå-
 gott helt annat då man fick se dessa vita fåg-
 lar svänga sig i loftet övar skogsbyggarna då
 jublade färdarna övar deras ankomst till de torra
 ängarna. nu visste man att vårvädret var
 inte långt borta. dessa fåglar var de bästa
 budbärare bland alla bevingade varelser som
 besökte de torra skogsbyggarna under sommartiden. —

Skillinge & Måland

Östra Skillinge & Måland

Skillinge, Måland, 1923

3602

1923 P. G. Pettersson

52

1863, Gallen

52

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lät var ett stort och värdefullt varsel då man fick
se mäsen göra sina rundor öfver skog och sjö, nu
hanna mäsen må rån i tö, i rishar och i
skog i sjö, nu får vi belöta på tåvra ytan, som
här tårna är hela solen, och utan tvivel är mäsen
i detta fall en säker vädarsprofet, ty där som
har sina tankar riktade på lät hållt och olesär
vera mäsen ankommit upp i fastlandet så kan
man iakttaga att man har vägnvädar inom tre
dagar värför: go därför att lät är då ett lägligt
tillfälle för mäsen att få sig ett gott mål, på grund
av att fisken går upp mot land vid vägnvädar
efter långvarig tårna, och detta förstår dessa fåg-
lar, och därför tog våra förfäder och satte ut sina
fickredskap då mäsen anlände för att fånga fisk
för eget behov, och dela med sig till mäsaarna som man hade
på land och stenar, till tårna för mäsen tillkomit och varsel,

TILLFÖRLITLIGT

om spelhvåmans egenskaper i folketron, 3602 53

53
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

spelhvåman är en fågel som våra förfäder kyste
dån alla största tår till med sin spådom under
skördetiden. dätta varsel tog man noga reda på
före solens uppgång på morgnarna, man skulle ut
och höra på sin säkraste vädarskeppare, om
man hade rågn att vänta inom tre dygn, eller
om dät var mera vädret skulle fortgå, dät skulle
man få reda på av denna fågel genom olika
tonarter från honom. spelhvåman låtar höra
olika låten ifrån sig genom långa och korta rep-
lingar. hördes dån med långa fjärra ljud då hade man
käftigt och varaktigt rågnväddar att mota, då var man
beredd att lägga ifrån sig skördvärktyggen och i
hast bärga vad som bärgas, hade tyf man hade
hört spelhvåmans skavande tonar som bekräftade
mycket ihärdigt rågnväddar, lät han höra
korta splittrande ljud med korta mellanrum.

MINNRE TILFÖRITINGT

Blåhugg o. Småland
Örebrostad o. L. Sten
Sillhögda Karlslund o. H.

3602

Gustaf F. C. Pettersson
Född 1863 Helmsjö 34

54

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

då hade man att vänta på nederbörd under
längre tid än framåt och då vågade man med
stör säkerhet fastsätta med att måga ned hö
och säd utan till att ha någon tvivelstänke på
någon nederbörd på gården. ty det hade prä-
mannen spelkräkan såmt ifrån om sade man,
knackade han därtill på träden med sitt näbb
häftigt och i långa rader vid själva saluppgin-
gen då var det stadfäst, att menst en männad
vackert vädar med sol och varme var före-
stående, män for han fram till gården och
knackade på lada gårdsväggen eller de i när-
heten befintliga husen, då bebadade spelkrä-
kan otur i den kreaturstammen med döl-
lighet eller på annat sätt otur som man kan
de undvika med att begrava en levande toppa
under syltan vid kreaturens ingångslöpp.